

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

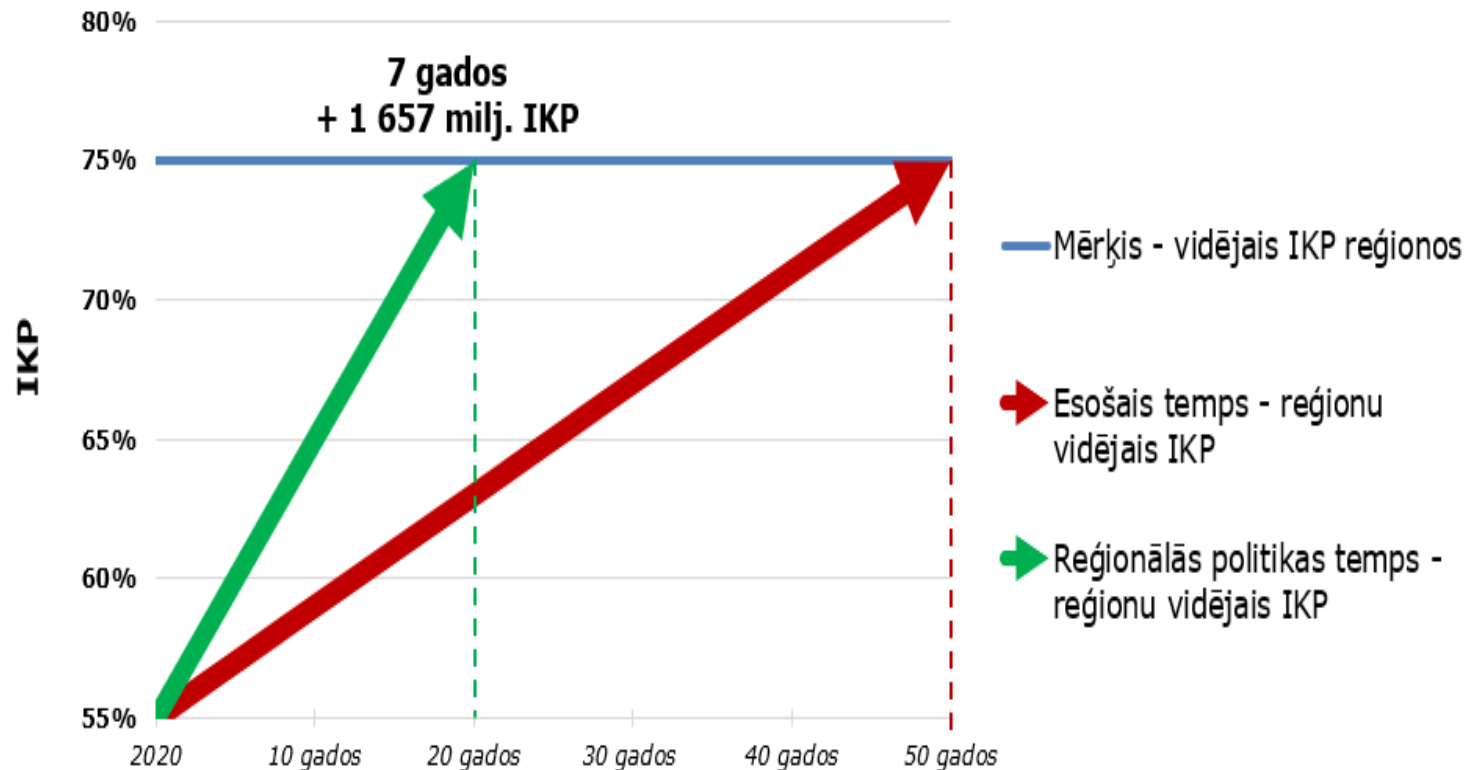
Atbalsts reģionālai attīstībai ES fondu plānošanas periodā 2021.-2027.gadam

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas mērķis

Samazināt IKP uz vienu iedzīvotāju atšķirību starp reģioniem uz pusi
20 gadu laikā
(no 50% uz 75% no Latvijas vidējā)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021-2027

Pašvaldības loma!

Reģioni un pašvaldības
kā attīstības virzītājs

Uzņēmējdarbības vide
reģionos

Pakalpojumu
efektivitāte

Vietas sagatavošana
un produktivitāte

Cilvēkkapitāls

Sasniedzamība un
dzīves vide

Pašvaldību
administrācijas
efektivitāte

Pakalpojumu
efektivitāte atbilstoši
demogrāfijai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritoriālā pieeja ES fondos 2021.-2027.gadam

Kā
plānot?

- **Teritoriālā pieeja reģionālā mērogā** – reģionālās politikas mērķu sasniegšana un investīciju papildinātība
 - **Reģionālie konkursi un atbalsta diferencēšana** pēc reģionālā IKP vai citiem reģionālajiem rādītājiem
 - **Reģionālā mēroga projektu pieeja**, t.sk. reģions iezīmē potenciāli atbalstāmos projektus, kam ir priekšroka
 - **lezīmēts finansējums reģiona noteiktajiem virzieniem**, t.sk. reģionam piedaloties kā projekta partnerim
- **Pilsētu funkcionālās teritorijas – tikai SAM 5.1.1.**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Plānošanas reģionu robežas

Līdz 01.07.2021

Pēc 01.07.2021

Rīgas pilsēta, Jūrmalas pilsēta, Ropažu, Ādažu, Salaspils, Ķekavas, Mārupes, Olaines un Siguldas novadi – veido Rīgas reģionu

Limbažu novads, Ogres novads un Saulkrastu novads – iekļauti Vidzemes reģionā

Tukuma novads – iekļauts Kurzemes reģionā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Funkcionālās pilsētu teritorijas ES fondos

- **Funkcionālās pilsētu teritorijas – teritorijas, kuras attiecināmas 5.1.1. SAM ieguldījumu veikšanai**

SAM Nr.	SAM nosaukums	ES fondu finansējums, milj. EUR	VARAM plānotie pasākumi
5.1.1.	Integrēta teritoriāla attīstība (pilsētu funkcionālās teritorijas)	172,68	<ul style="list-style-type: none">• Uzņēmējdarbības publiskā infrastruktūra (133,11 milj.)• Viedās pašvaldības (15,53 milj.)• Publiskās ārtelpas attīstība (23,66 milj.)• Plānošanas reģionu un pašvaldību kapacitātes paaugstināšana (0,37 milj.)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Funkcionālās pilsētu teritorijas (5.1.1. SAM)

Funkcionālā pilsētas teritorija ir nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri (pilsēta) atbilstoši stratēģijā “Latvija 2030” noteiktajam un to apkārtējās teritorijas, starp kurām ir:

Ikdienas darbaspēka
migrācija

un

Kopīgs pakalpojumu
tīkls

Mobilitāte – sasniedzamība

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Uzņēmējdarbības publiskās infrastruktūras pasākumiem plānotās ES fondu investīcijas pašvaldībām

**REACT-EU papildu finansējums
ES fondu 2014.-2020.gada
plānošanas perioda pasākumiem
(Top-up)**

**Degradēto teritoriju atjaunošana
uzņēmējdarbības veicināšanai tajās**
(SAM 5.6.2. turpinājums, papildu avots 4.kārtai:
13.1.3.3.pasākums)

24,17 milj.

**Atvēršanas un noturības
mehānisma (ANM)
finansējums
“Nevienlīdzības mazināšana”**

**Nacionālas nozīmes industriālo zonu izveide
reģionos (pašvaldību konkurss katra reģiona
ietvaros, ārpus Rīgas reģiona)**
ANM plāna 3.1.1.3.i

80 milj.

**296,5 milj.
EUR**

**ES kohēzijas politikas
programma 2021.–2027.gadam**

**Publiskā infrastruktūra uzņēmējdarbības
atbalstam (reģionāla un vietēja mēroga projekti)**
5.1.1. SAM un 6.1.1. SAM (TPF – atbalsts pārejai
uz klimatneitrālu ekonomiku, AER zonas)

133+59 milj.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Instrumentu sinerģija – atbalsts produktiem ar augstāku pievienoto vērtību

sadarbība = produktīvāki projekti

Instrumentu sinerģija:
EM (1.2.3. SAM) un ZM (atbalstāmo
industriālo teritoriju iezīmēšana
reģionos)

Teritoriālā pieeja:

- Reģionālie konkursi
- Reģionālie projekti

Pašvaldība

Komersanta vajadzībās balstītas
investīcijas publiskajā infrastruktūrā
(*publiskās investīcijas*)

Ēku (telpu) izbūve, rekonstrukcija

Pievadceļi un dzelzceļš

Ūdensapgādes un kanalizācijas, lietus
notekūdeņu, siltumapgādes infrastruktūra

Elektroapgāde

Komersants

Investīcijas komercdarbībā
(*privātās investīcijas*)

Iekārtas, aprīkojums, tehnoloģijas

Produktīvas darba vietas

Prasmes

300 milj.
privātās
investīcijas

Rezultāti:

3000
darba vietas (algu fonds vai
jaunas darba vietas)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Sasniedzamība - valsts reģionālie un vietējie autoceļi

Valsts galveno un reģionālo autoceļu ar asfalta segumu tehniskais stāvoklis

- **Atvaseļošanas un noturības mehānisma plāns**
 - 92 300 000 EUR pieejamais finansējums saskaņā ar ANM plānu
 - Ceļu garums – 210 km
- **Papildinošās investīcijas no valsts budžeta:**
 - **2021.gadā** 91 906 000 EUR (569 km)
 - **2022.-2024.gadā** nepieciešamais finansējums 115 794 000 EUR (260 km)

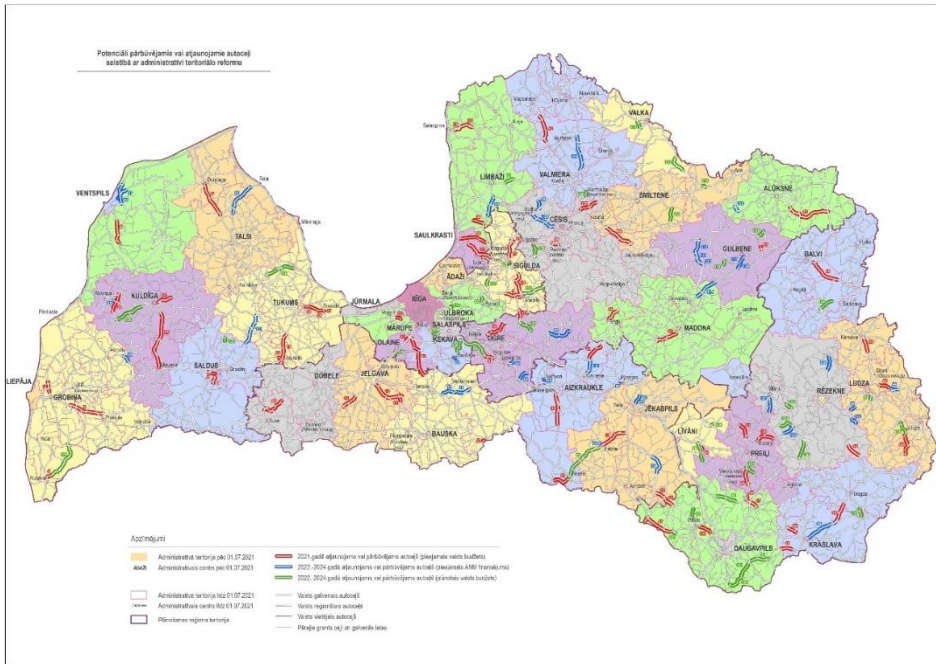

**1000 km
ceļu**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Mobilitāte ATR kontekstā – ceļi uz jaunajiem pašvaldību administratīvajiem centriem

Ceļu stāvoklis un
satiksmes
intensitāte

Administratīvo
centru
sasniedzamība

Papildinātība:

- Papildinātība ar SaM ieguldījumiem mobilitātes uzlabošanai (SAM 2.3.1., 3.1.1., 3.1.2.)
- Pašvaldību autoceļu tīkls - aizdevumu programma

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Bezizmešu mobilitātes veicināšana pašvaldībās

Atvaseļošanas un
noturības mehānisma
(ANM) finansējums
“Nevienlīdzības
mazināšana”

Pašvaldību funkciju īstenošanai un
pakalpojumu sniegšanai nepieciešamo
bezizmešu transportlīdzekļu iegāde
(Investīcija 3.1.1.6.i.)

10 milj.

ES kohēzijas politikas
programma
2021.–2027.gadam

Bezizmešu mobilitātes veicināšana pašvaldībās
6.1.1. SAM (TPF)

25,38 milj.

35,38 milj.
EUR

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Teritoriālā pieeja -
reģionālie konkursi

Bezizmešu mobilitātes veicināšana pašvaldībās

- Mērķi:**
- Pakalpojumu sasniedzamība – mobilitātes risinājumi un ilgtspējīga publiskā ārtelpa
 - Pakalpojumu pieejamība – izglītības pieejamība
 - Transportlīdzekļu nodrošināšanas un uzturēšanas izmaksas ir samazinājušās ar pozitīvu ietekmi uz pašvaldību budžetiem
 - Klimatam un videi draudzīgi mobilitātes risinājumi
 - Ieradumu maiņa sabiedrībā

- Pieeja:**
- Atbalsts **pašvaldību funkciju īstenošanai un pakalpojumu sniegšanai** (t.sk. skolēnu pārvadājumiem) paredzētiem bezizmešu transportlīdzekļiem
 - **Vecu un nolietotu transportlīdzekļu nomaiņa** pret jauniem bezizmešu transportlīdzekļiem, lai nodrošinātu pēc iespējas lielāku emisiju samazinājumu
 - Atbalsts **nepieciešamās uzpildes/uzlādes infrastruktūras iegādei**
 - **Papildinošās investīcijas transporta infrastruktūras attīstībai** ar ES fondu (SAM 2.3.1., 3.1.1., 3.1.2.) un valsts budžeta aizdevumu atbalstu + **ATR ceļi**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšana

**REACT-EU papildu finansējums
ES fondu 2014.-2020.gada
plānošanas perioda pasākumiem
(Top-up)**

Pašvaldību ēku un infrastruktūras
energoefektivitātes paaugstināšana SAM
4.2.2. 5.kārta (13.1.3.1.pasākums)

35,24 milj.

**Atvēršanas un noturības
mehānisma (ANM)
finansējums
“Nevienlīdzības mazināšana”**

Pašvaldību ēku un infrastruktūras
energoefektivitātes paaugstināšana
(Investīcija 1.2.1.3.i.)

29,3 milj.

**ES kohēzijas politikas
programma
2021.–2027.gadam**

Pašvaldību ēku un infrastruktūras
energoefektivitātes paaugstināšana (2.1.1.6.
pasākums)

26,14 milj.

**90,95 milj.
EUR**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību ēku energoefektivitātes paaugstināšana

Teritoriālā pieeja -
reģionālie konkursi

Pieeja un mērķi:

- Sekmēt pašvaldību ēku enerģijas patēriņa samazinājumu un AER
- Attīstīt pakalpojumu pieejamību un efektivitāti
- Sinerģijā ar IZM, LM, KM, VM ieguldījumiem pakalpojumu kvalitātes attīstībā (SAM 4.1.1., 4.2.1., 4.2.3., 4.2.4., 4.3.1., 4.3.2., 4.3.5.)

Rezultāti ilgtermiņā:

Ilgtermiņā pakalpojumu pieejamība:

- Pašvaldību izdevumu ietaupījums
- Samazināta negatīvā ietekme uz klimatu un vidi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pirmsskolas izglītības pieejamība pašvaldībās

ES kohēzijas politikas
programma
2021.–2027.gadam

**Pirmsskolas izglītības infrastruktūras
attīstība**
4.2.1.7. pasākums

25,88 milj.

Bērnu pieskatīšanas pakalpojumi
4.3.6.6. pasākums

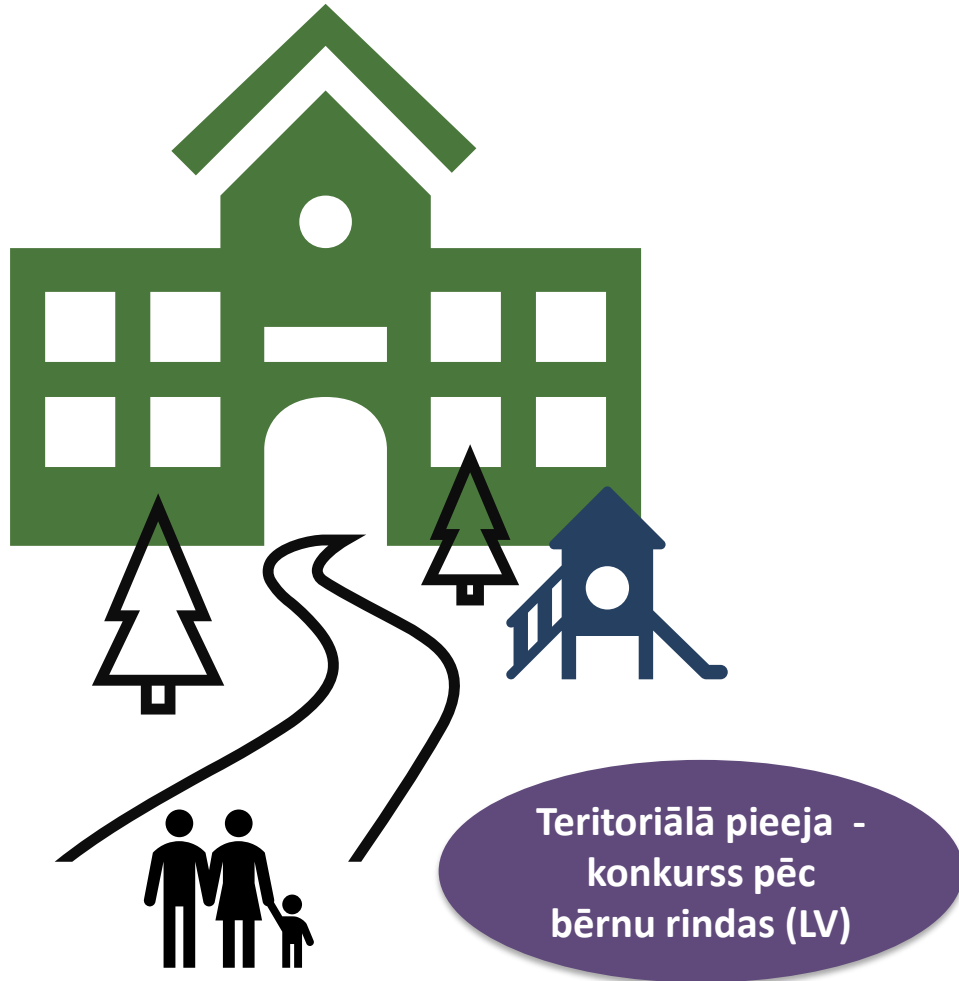
16,27 milj.

42,15 milj.
EUR

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pirmsskolas izglītības pieejamība pašvaldībās

Galvenās mērķgrupas

- Bērni un ģimenes ar bērniem, **priekšroku dodot sociāli un ekonomiski mazaizsargātajām sabiedrības grupām**

Investīciju ilgspēja

- Nodrošinās **vienlīdzīgas iespējas** ģimenēm, kuras vēlētos izmantot pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādes:
 - ✓ līdzsvarota līdzdalība darba tirgū
 - ✓ uzlabots darba un privātās dzīves līdzsvars
 - ✓ vienādas finansiālās iespējas visām ģimenēm – pirmsskolas izglītība bez papildu izmaksām

Mērķteritorijas

- Investīcijas plānots koncentrēt tajās teritorijās, kurās ir **vislielākais pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamības trūkums**
- Demogrāfisko tendenču analizē rāda, ka visbūtiskākās pirmsskolas izglītības pieejamības problēmas ir un būs arī turpmākajos gados Rīgā, Pierīgā un vairākās lielākajās valstspilsētās

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pielāgošanās klimata pārmaiņām un publiskā ārtelpa

ES kohēzijas politikas
programma
2021.–2027.gadam

Pašvaldību pielāgošanās klimata
pārmaiņām
2.1.3.1. pasākums

44,3 milj.

Publiskās ārtelpas attīstība
5.1.1.3. pasākums

23,66 milj.

67,96 milj.
EUR

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pielāgošanās klimata pārmaiņām un publiskā ārtelpa

Teritoriālā pieeja -
reģionālie konkursi

Pieeja un mērķi:

- **Klimata pārmaiņu realitāte**
 - **Pielāgošanās klimata pārmaiņām pašvaldību funkciju ietvaros**
 - Investīciju rezultātā **tiks atbrīvoti/ietaupīti pašvaldību līdzekļi**, kas var tikt novirzīti uzņēmējdarbības attīstībai vai pakalpojumu efektivitātei u.c. pozitīvi ietekmes rādītāji
- Teritoriju **funkcionalitātes uzlabošana** - palielināt sabiedrības drošību vai uzlabot dzīves kvalitāti, t.sk. zaļās un zilās infrastruktūras risinājumu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Aktivitāte "Viedās pašvaldības"

ES kohēzijas politikas programma
2021.–2027.gadam

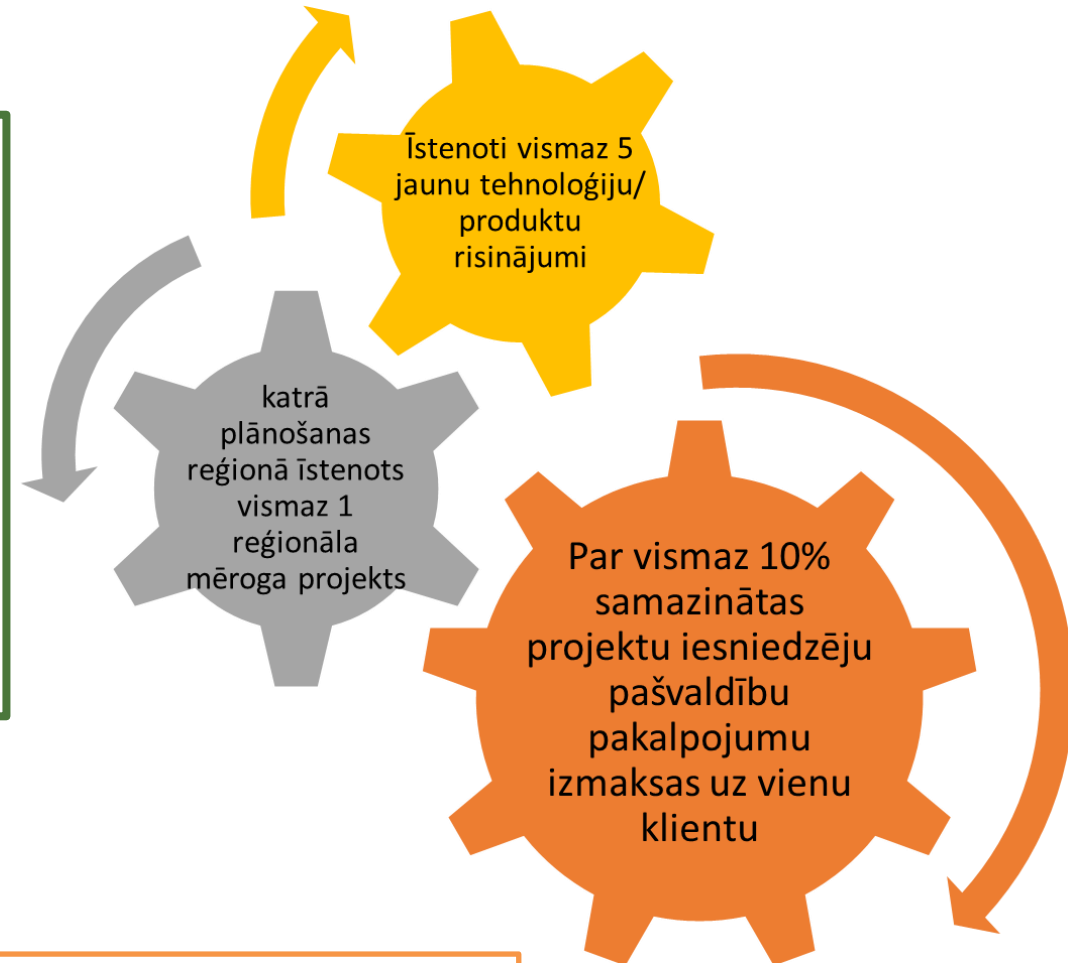
Viedās pašvaldības
5.1.1.4. pasākums

15,5 milj. EUR

Teritoriālā pieeja -
reģionālie projekti

- ☑ jaunu un inovatīvu risinājumu attīstīšana efektīvākai pakalpojumu nodrošināšanai
- ☑ kompleksi risinājumi, kombinējot ieguldījumus infrastruktūrā ar IKT risinājumiem

Pozitīvais «blakusefekts» - jaunu produktu attīstība reģionos

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Pašvaldību kapacitāte un prasmes

Mērķis – zināšanu un prasmju paaugstināšana, sekmējot pašvaldību darba un sniegto pakalpojumu efektivitātes celšanos (4,6 milj. EUR)

ES kohēzijas politikas programmas 2021.–2027.gadam 5.1.1.2. pasākums	TPF	ANM
Tematiskais fokuss: <ul style="list-style-type: none">✓ Produktīvāka atbalsta instrumentu izmantošana - projektu sagatavošana un veiksmīga īstenošana pašvaldībās ERAF plānotā atbalsta ietvaros (t.sk., uzņēmējdarbības infrastruktūra, viedie risinājumi u.c.)	Tematiskais fokuss: <ul style="list-style-type: none">✓ klīmatneitrālas ekonomikas stimulēšana, t.sk., sekmīga pārorientācija, restrukturizācijas radīto seku novēršana✓ zaļo risinājumu piemērošanu pašvaldību darbā	Tematiskais fokuss: <ul style="list-style-type: none">✓ publisko pakalpojumu kvalitātes pilnveidošana ATR kontekstā
Pieeja: <ul style="list-style-type: none">✓ vajadzību apzināšana✓ projektu ideju ģenerēšana✓ atbalsts kvalitatīvu pieteikumu sagatavošanai	Pieeja: <ul style="list-style-type: none">✓ vajadzību apzināšana✓ 4 reģionāla mēroga atbalsta programmas, piemērojot apmācību vajadzības reģiona specifikai un vajadzībām✓ ideju hakatons / atbalsts labāko ideju testēšanai, īstenošanai pašvaldībās	Pieeja: <ul style="list-style-type: none">✓ vajadzību apzināšana / problēmsituācijas izpēte pakalpojumu sniegšanā✓ pakalpojuma dizainēšana (t.sk. reģionālā mērogā), jaunas prakses pilotēšana✓ ideju hakatons / atbalsts labāko ideju testēšanai, īstenošanai pašvaldībās

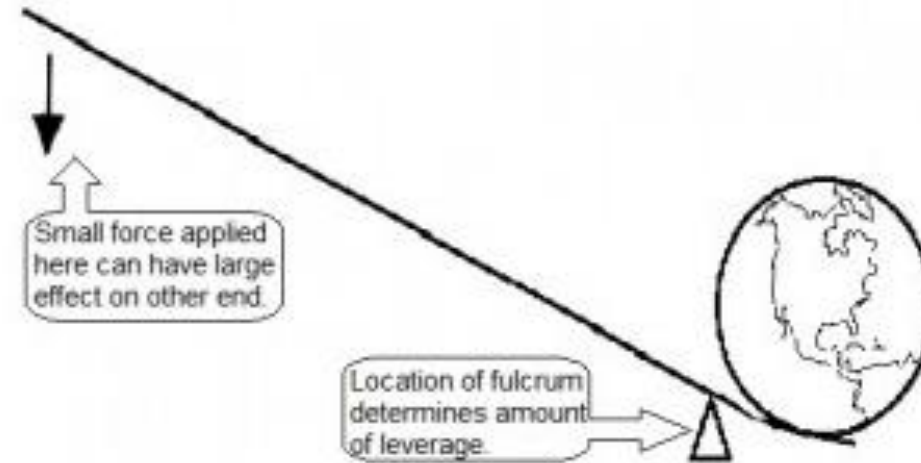

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Vai varam ko vairāk?

Arhimēds: "Dodiet man atbalsta punktu un es pacelšu
Zemeslodi."

Kur ir mūsu «svira»?

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Potenciāls lielākiem rezultātiem

**Jauno risinājumu izveide
un testēšana (pilotēšana)**

Risinājumu «ražošana»

Risinājumu plašāks «patēriņš»

Kapacitāte

Viedās
pašvaldības

Uzņēmējdarbības
infrastruktūra

Energoefektivitāte

Pirmsskolas
izglītība

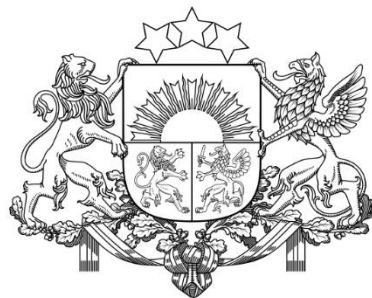

Transporta
infrastruktūra

Izglītības, sociālie,
veselības u.c.
pakalpojumi (nozaru
programmas)

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies!